

توجه به رویکردهای معطوف به جنسیت، ضرورتی برای ارتقای کیفیت زندگی شهری

مطلوبیت کمتر و نامناسب‌تری دارد. این مسئله که در اسناد پشتیبان برنامه ششم توسعه نیز مورد توجه قرار گرفته است ضرورت شناسایی و تبیین رویکردهای معطوف به جنسیت را در اولویت این برنامه‌ها قرار می‌دهد. این اولویت در بخش‌هایی از برنامه ششم توسعه، به‌ویژه ماده ۱۰۱ این برنامه، با تأکید مشخص بر برقراری عدالت جنسیتی در برنامه‌های اجرایی و عملیاتی به‌صورت الزام قانونی مد نظر قرار گرفته است. بی‌تردید، در حوزه توسعه شهری، یکی از نخستین گام‌ها برای تحقق عدالت جنسیتی شناخت کمبودها و نارسایی‌های مربوط به تفاوت‌های جنسیتی در کیفیت‌بخشی به شهرها و نیز شناسایی چگونگی بهبود آن است.

از سوی دیگر، در برنامه‌هایی که شرکت بازآفرینی شهری در دست اجرا دارد محله‌محوری و توجه به جامعه محلی به‌عنوان دو اصل کلیدی در تبیین برنامه‌ها و اقدامات ارتقای کیفیت زندگی شهری در نظر گرفته شده‌اند. بر این اساس، سهم زنان در جوامع محلی و نقش اثرگذار و کلیدی آنان در تصمیم‌گیری‌های محلی بر اهمیت آگاهی از مطالبات زنان در زمینه کیفیت زندگی شهری و نیز ظرفیت‌های قابل دست‌یابی از سوی آنان در این بخش تأکید می‌کند.

اختصاص این ویژه‌نامه از نشریه هفت‌شهر به موضوع «جنسیت و کیفیت زندگی شهری» یکی از مجموعه‌اقداماتی است که این شرکت در چارچوب مأموریت‌های خود برای ارتقای کیفیت زندگی شهری

ارتقای کیفیت زندگی شهروندان و بهبود زیست‌پذیری شهری یکی از اصلی‌ترین اهداف سیاست بازآفرینی شهری است که توجه جدی به حقوق و نیازهای تمامی شهروندان را با هر گونه تفاوت و تنوع در جنسیت، سن، توانایی و... در محور برنامه‌ریزی قرار می‌دهد. در چارچوب سیاست بازآفرینی شهری، بهره‌مندسازی همه شهروندان از محیط زندگی مناسب، فرصت‌های برابر اشتغال و درآمد، مسکن استاندارد، فضاهای عمومی مناسب و نیز خدمات شهری و زیرساخت‌های شهری در سطح میانگین شهر مهم‌ترین سرفصل برنامه‌ها و اقدامات شرکت بازآفرینی شهری به شمار می‌آیند. از آنجا که در این برنامه‌ها مردم مهم‌ترین رکن هستند ابعاد اجتماعی غالب بر ابعاد کالبدی در نظر گرفته می‌شوند. حضور مردم در کانون برنامه‌ها و سیاست‌ها بدین معنی است که بدون توجه به ساختارهای اجتماعی و مشارکت جامعه مدنی نمی‌توان برای بهبود کیفیت زندگی در مسیر بازآفرینی شهری پایدار حرکت کرد. از این رو، فهم و پذیرش اهمیت شناخت ساختارهای اجتماعی شهروندان از سوی مسئولان و متولیان مدیریت شهری یکی از شروط لازم تحقق این فرایند است. در این میان، مطالعات و آمارهای ارائه‌شده معطوف به وضعیت توسعه انسانی و سرانه‌های شهری نشان‌دهنده این است که نه‌تنها شهروندان کنونی ساکن در شهرها به‌سبب برخورداری از امکانات و خدمات ذکرشده در شرایط برابری به سر نمی‌برند، بلکه برخورداری زنان از شاخص‌های کیفی شهر، در مقایسه با مردان،

در دستور کار قرار داده است. این برنامه که دومین همکاری مشترک نشریه هفت‌شهر با دفتر امور زنان و خانواده وزارت راه و شهرسازی است تلاشی برای هم‌سو کردن رویکردها و رویه‌های بهبود کیفیت زندگی شهری با نظرها و الزامات معطوف به مفهوم جنسیت است.

ضمن سپاس فراوان از استاد محترم، سرکار خانم دکتر ژاله شادی‌طلب، که راهبری علمی و محتوایی این شماره را به عهده داشتند و همکاران محترم ایشان در این شماره، امید داریم با فراهم آوردن زمینه‌ای برای گفت‌وگو و بهره‌مندی بیشتر از نظرها و پیشنهادهای اندیشمندان، به راهکارهایی در عرصه سیاست‌گذاری برای نهادینه‌سازی عدالت جنسیتی در مسیر توسعه شهری دست یابیم.